

CUMÜN DA SCUOL

Quist protocol es stat publichà dals 12 marz fin als 11 avrigl 2021. I sun entradas trais protestas.

La radunanza cumünala dals 28 gün 2021 ha trattà quistas protestas ed approvà il protocol cun müdamaints. Ils müdamaints as chatta aint il protocol da la radunanza dals 28 gün 2021.

Protocol nr. 1 Radunanza cumünala dals 08.03.2021, 20:00 – 00:50 in sala da gimnastica Quadras a Scuol

Preschaints: 191 personas

S-chüsats: Not Carl, Philipp Gunzinger e Ruedi Haller

Giasts: Nicolo Bass (Posta Ladina) Fadrina Hofmann (Südostschweiz), Georg Luzzi e Dario Müller (RTR), Benedict Stecher (FMR)

Actuar: Andri Florineth

Sco scrutinadurs vegnan elets: Anton à Porta, Martin Sutter e Steivan Peer resp. Emma Meyer.

Il capo renda attent a l'artichel 7 da la constituziun chi prescriba tanter oter:

- Abels da vuschar sun burgais svizzers sco eir esters chi han ün permiss da domicil.
- Ablas da vuschar sun las personas chi han accumulì il 18avel on e chi sun registradas aint il register dals votants dal cumün.

Avant co inchaminar a las tractandas saramantescha il capo a Seraina Caviezel chi'd es gnüda eletta als 7 marz sco suprastanta per la fracziun d'Ardez. Ella rimplazza a Reto Barbüda chi'd ha cumanzà als 1. marz sia piazza sco impiegà dal cumün da Scuol. Il capo giavüscha a Seraina blera satisfacziun in sia nouva carica ed ingrazcha a Reto per la collavuraziun buna e constructiva illa suprastanza. La radunanza conferma quai cun ün bel applaus.

I d'eira previs da far la radunanza cumünala da preventiv als 14 december 2020. Quai füss stat pussibel adonta da las restricziuns in connex cun Corona. Il numer maximal da 50 personas nu vala per radunanzas da las legislativas (tenor *Ordinaziun federala davart las masüras illa situaziun speciala per cumbatter l'epidemia Covid-19, art. 6c, al. 1 lit. a*).

Fats e ponderaziuns

Il respunsabel per las finanzas preschainta il plan da finanzas.

Tenor el as diminuirà l'aigna finanziaziun i'ls prossems ons da 10,2 milliuns (2019) a 3,3 milliuns francs (2025). Las investiziuns nettas previsas pels ons 2021 fin 2025 s'amuntan a s-chars 53 milliuns francs, tant chi'd es da far quint cha'ls debits s'augmantaran vaira ferm.

Il plan da finanzas nu resguarda ingünas masüras da spargn, augmants d'impostas, taxas e.u.i.

La suprastanza ha minch'on la pussibilità da decider masüras plü restrictivas per tgnair in frain ils debits. Ella po far quai in connex cul plan d'investiziuns pels prossems ons e spostar obain strichar tschertas investiziuns.

La suprastanza s'es conscianta ch'ün augmaint da taxas pro las gestiuns da redschia (aua, aua persa ed immundizchas) sarà indispensablà i'ls prossems ons. Impustüt pro'l provedimaint d'aua e pro l'aua persa saran dovradas las reservas bainbod.

Discussiun

Remarcha: Ün votant es cuntaint cha la suprastanza vezza la situaziun tant positiva. Causa la pandemia es stat il 2020 nosch ed il 2021 nu sarà oter. Quai voul dir chi darà damain schmertsch e cun quai damain guadogn e per finir damain impostas. Il BES es serrà, e las Penderas fan quint tenor prognosas cun var 30 % damain entradas. Tenor el stuves gnir resguardà eir quai i'l plan da finanzas.

S'ha fatta la suprastanza eir impissamaints per ün plan «B»? Otramaing nu saraja pussibel da finanzia tuot quai chi'd es previs.

Resposta: Il capo disch cha'l cumün badarà las consequenzas dal Corona pür l'on chi vain. Quella jada saraja lura da reagir e d'agir plü prudaintamaing.

Remarcha: L'utuon passà regnaiva ün grond optimissem. Pac davo han decretà il Chantun e la Confederaziun masüras da sgürezza fich severas. Uossa esa da far quint cun grondas perditas pro las gestiuns turisticas, las butias, ils restorants ed hotels.

Decisiun

La radunanza piglia cogniziun dal plan da finanzas 2021–2025.

1. Ftan: cuosts da meglioraziun (interessenza publica)	700 000
--	---------

Il cumün politic da l'antierur cumün da Ftan ha decis in settember dal 1989 da realisar la meglioraziun generala. Cumpiglià es tuot il territori da Ftan sco eir üna part cunfinanta da l'antierur cumün da Scuol chi'd es transibel e chi vain cultivà nan da Ftan. Vairamaing d'eira previs pel regruppamaint be il territori parcellà da var 730 hectaras, incl. var 20 hectaras terrain da fabrica e cuntegn da god parcellà.

Ils cuosts cumplessivs per la meglioraziun generala da Ftan incl. la sauaziun importan 10 819 643 francs. Tenor la calculaziun dal 1991 d'eiran previs 9 160 000 francs. Sainza la sauaziun restan cuosts dad 8 889 643 francs.

La società da meglioraziun dumonda al cumün per üna partecipaziun i'l rom da quella per Sent. Quai vulesch dir üna contribuziun da 6 % vi dals cuosts ed importess raduond 700 000 francs. In quella contribuziun füss eir inclus il proget da sauaziun.

Id es da dir cha pro quist import as tratta be d'üna stima da cuosts actuala. Ils cuosts totals pon gnir eruits pür cur cha las lavurs sun finidas. La Confederaziun e'l Chantun subvenziuneschan quist proget cun var 80 fin 85 %.

Discussiun: Ingüna

Decisiun:

Cun üna cuntravusch conceda la radunanza il credit da 700 000 francs per la meglioraziun da Ftan.

2. Guarda: biotop Auasagna	200 000
----------------------------	---------

I's tratta d'ün proget da recumpensaziun per l'ouvra Charal a Guarda. Id es previs da renatüralisar ils auals e biotops existents da l'Auasagna. I's po far quint cha 75 % dals cuosts gnian surtuts da terzs. Il proget vain realisà d'utuon 2021. I nun es amo discus a fin cul tuot ils paurs pertocs.

Discussiun: Ingüna

Decisiun:

La radunanza approvescha unanimamaing il credit da 200 000 francs el biotop Auasagna.

3. Scuol: cumprita terrain da fabrica Manaröl (zona da mansteranza B)	460 000
---	---------

Il cumün nun ha ingün terrain illa zona da mansteranza. El vain confruntà cul rimprover da s-chatschar ils affarists our d'cumün. Sün dumonda d'üna firma indigena ed in vista a la necessità ha decis la suprastanza da propuoner a la radunanza da comprar la parcella nr. 2210 in Manaröl. La sur-fatscha pudess lura gnir surlaschada als interessents in fuorma d'ün dret da fabrica.

La suprastanza es da l'avis cha quai füss üna buna varianta per ün affar giuven. Il cumün es eir in trattativas culla Viafier Retica per l'areal al vest da la staziun

Discussiun:

Dumonda: Il cumün ha üna zona da mansteranza a Pozzet a Sent cun üna surfatscha da var 2 400 m². Il cumün fa uossa tuot il pussibel per tilla tour oura da la zona e quai nu para dal tuot logic.

Resposta: Quai nun es amo decis. Las trattativas nu sun amo finidas. I nu's das-cha masdar quistas duos chosas. A Scuol exista üna necessità da spordscher terrain per firmas indigenas.

Dumonda: Esa interessents concrets per la parcella in Manaröl?

Resposta: Il respunsabel per la promoziun d'economia piglia posiziun e disch cha la promoziun d'economia saja ün böt stipulà aint ill'agenda 2030 dal cumün e da la regiun. I nun es uschè cha'l cumün subvenziunescha affarists. Il terrain qua in discussiun gniss cumprà dal cumün e lura surdat in fuorma d'ün dret da fabrica.

Dumonda: Id es fich important cha'l cumün metta a disposiziun terrain ad interessents per tgnair ils affars in cumün. I füss però da pisserar per üna zona da mansteranza bler plü gronda. Vairamaing füssa dad ingrondir la zona in Buorna dadour la staziun.

Resposta: Fin cha la zona es pronta per surfabrichar in quel cuntegn düraraja però amo divers ons. L'interessent actual per la parcella a Manaröl vögl e sto pudair fabrichar plü svelto pussibel. Scha quai nu grataja, schi esa bain pussibel ch'el stopcha tscherchar alternativas. I po lura fich bain esser ch'el stopcha ir our d'cumün.

Dumonda: Il cumün es gnü confruntà fingià plüssas jadas cun simlas dumondas da comprar terrain in zonas da mansteranza. Quellas sun però gnüdas sbüttadas mincha jada da la radunanza. Il cumün varà da spargnar in avegnir. Proposta: refüsar quista dumonda.

Resposta: Il cumün vaiva ün dret da compra per üna parcella in Buorna. Causa mancanza d'interessenza ha desisti il cumün da tilla comprar.

Dumonda: Ün votant es da l'avis chi füss meglder a spostar il center da passlung in ün oter lö e da metter lura a disposiziun quella parcella.

Dumonda: Ün oter votant nun inclegia perche cha'l cumün compra üna parcella e tilla metta a disposiziun in fuorma d'ün dret da fabrica.

El giavüscha chi gnia vuschà per scrutin.

Resposta: Il capo respuonda cha quist füss ün prüm pass per promover l'economia cumünala. Scha no nu fain quai, schi nu pudaina dir cha no fetschan promoziun d'economia.

L'interessent piglia il pled e disch ch'els füssan fich cuntaints da pudair fabrichar là lur intrapraisa. Els lessan surfabrichar la parcella cun amo trais oters affars. Lur affar po spordscher plazzas da lavur a giuvnas e giuvens da nossa regiun.

La proposta da vuschar in scrit vain sustgnüda da passa 15 preschaints, tant chi vain vuschà per scrutin.

Decisiun:

Resultat da la votaziun:

cedlas entradas	191
cedlas vödadas e na valablas	2
cedlas valablas	189
majorità	95
schi	79
na	110

La radunanza refüsa dimena il credit per cumprar la parcella in Manaröl.

4. Sent: auto-cisterna pels pumpiers	350 000
--------------------------------------	---------

L'auto-cisterna existent chi's rechatta a Sent es in ün nosch stadi e sto gnir rimplazzà. Id es previs da cumprar ün nouv. La sgüranza d'edifizis (GVG) as partecipescha cun üna contribuziun da 30 % vi dals cuosts dal veicul.

Discussiun: Ingüna

Decisiun:

Il credit per l'auto-cisterna vain approvà cun diversas cuntravuschs.

5. Sent: chanelisaziun Via da Curtinaglias	250 000
--	---------

Tenor il plan general da l'allontanamaint d'aua (GEP) es la chanelisaziun i'l contuorn da Curtinaglias a Sent in ün stadi desolat. Ils condots da chanelisaziun ston gnir sanats.

Discussiun: Ingüna

Decisiun:

Sainza cuntravuschs sancziunescha la radunanza il credit per la chanelisaziun Via da Curtinaglias.

6. Sent: condot da transport d'aua da baiver Uina	750 000
---	---------

Il condot principal da l'aua da baiver da la Val d'Uina a Sent es pichà vi da la punt da lain chi traversa l'En a Sur En. La punt ha da gnir renovada, e perquai esa gnü decis da metter il condot d'aua suot l'En via. Id es previs da far duos vascas da sgürezza per serrar il condot d'aua da la vart da Crusch obain da Sur-En.

Discussiun:

Dumonda: Che avantags ha quist proget pel la condot d'aua Val d'Uina? Il condot es s-chars 40 ons vegl e pudess dal sgüra far il serv per amo üna jada 40 ons. Quist condot d'aua nu porta nügla. La radunanza da preventiv dals 9 december 2019 ha fingià refüsà il credit e giavüschà da ponderar otras variantas.

Proposta a la radunanza: refüsar eir quista jada il credit e vuschar in scrit.

In quist connex inoltrescha ün votant üna moziun. Quella as basa a l'artichel 22 da la constituziun cumünala e tuna:

«Per mincha credit chi vain suottamiss a la radunanza cumünala e chi surpassa fr. 200 000.-- fa que dabsögn d'üna descripziun preliminarια tramissa insembel cun l'invid, la quala declera a votantas e votants da che chi's tratta.»

Motivaziun:

l'preventiv cumünal d'investiziuns 2021 da passa 9 milliuns francs sun cuntgnüts 7 credits chi surpaskan fr. 400 000.--. Quels sun descrìts cun pacs pìeds sco per exaimpel «Tarasp: Piazza Fontana fr. 440 000» o «Scuol: Cumprita da terrain da fabrica in Manaröl fr. 460 000». Sainza descripziun minimala insembel cul invid nun es quai pussibel a votantas e votants da's far ponderaziuns ouravant, e quai nun es democratic.

Resposta: Il capo piglia incunter la moziun.

Remarcha: I nu sturess esser ingün problem da metter il condot suot l'En via. Proposta: deliberar il credit.

Remarcha: Las vascas nu cuostan 500 000 francs, dimpersè be 110 000 francs. Las calculaziuns nu sun fattas inandret. Sch'üna serra nu funcziuna schi nun esa ingüna discussiun e'l mantegnimaint tilla dess rimplazzar.

Il condot vi da la punt tegna dal sgür amo blers ons.

Resposta: Il capo piglia incunter las remarchas. El disch chi til para sco schi gniss simplamaing battü cunter. Il cumün ha ingaschè perìts per sclerir quistas dumondas in detagl. Trais indschegnars sun da l'avis cha quista soluziun saja la güsta. La suprastanza ha l'incumbenza da preschantar propostas. Tenor el nu das-cha esser cha tuot quai chi vain preschantà da la suprastanza vain miss in dumonda da prüma innan.

Remarcha: I manca la trasparenza, e perquai vaina intimà da far missivas eir per radunanzas cumünalas. Uschè as pudessa tour davent la brisanza, e quai fess gnir tuot plü transparent. Il votant giavüscha cha'l capo nu piglia persunal las remarchas e'ls votums.

Dumonda: Perche nu's poja laschar il condot vi da la punt e far simplamaing be las duos vascas?

Resposta: Uschè ha il cumün man liber quel di chi'd es da sanar la punt.

Remarcha: La punt es calculada per 16 tonnas. Ingün nun ha resguardà quella limita. Las spadlas (Widerlager) han pati ferm.

Per finir la discussiun manzuna Arno Kirchen, manader da las gestiuns tecnicas, cha la sanaziun fetscha dabsögn, quai causa cha la sgürezza nun es data.

La proposta da vuschar in scrit vain sustgnüda da passa 15 preschaints, tant chi vain vuschà per scrutin.

Decisiun:

Resultat da la votaziun:

cedlas entradas	184
cedlas vödadas e na valablas	1
cedlas valablas	183
majorità	92
schi	74
na	109

Uschè cha la radunanza decida da refüsar il credit.

Ün votant propuona dad interromper la radunanza, causa cha'l temp es fingià ter avanzà (22:30). Cun gronda majorità refüsa la radunanza quista proposta, tant chi vain cuntinuà culla radunanza.

7. Sent: proget Punt Lunga Uina (proget forestal)	600 000
---	---------

La punt es in ün pac bun stadi. Cul uffizi per la natüra e per l'ambiant s'haja pudü abinar e chattar üna soluziun co cha la punt po gnir sanada. Il Chantun as partecipescha cun 60 % vi dals cuosts da fabrica.

Discussiun:

Dumonda: Perche vegnan inchargiats 240 000 francs al provedimaint d'aua, üna gestiun da redschia?

Resposta: Quai es per la part chi pertocca la sgürezza da l'aua da baiver.

Decisiun:

La radunanza approvescha sainza cuntravuschs il credit per la sanaziun da la Punt Lunga.

8. Tarasp: Piazza Fontana	1 100 000
---------------------------	-----------

Id es previs da dovrar la piazza da parcar existenta per 21 autos e da far ün'entrada davent da la via chantunala da la vart vers nord. Lung la via chantunala dess gnir implantada bos-cha fin pro la chasa da scoula (cuntinuaziun da l'allea). Tanter quella bos-cha füssa lö per segnar ün parkegi per duos cars/bus. La piazza davant la chasa da scoula (vers ost) dess surgnir üna surtratta nouva. Al süd esa previs da construir ün bügl e la fermativa per l'auto da posta. Il bügl vain finanzià da la corporaziun da bügl. Là daspera esa planisà da far ün pavigliun sco lö per spettar l'auto da posta ed ün lö da ramassamaint pel chartun. Implü vain fatta la fermativa tenor ils bsögns da personas cun impedimaints (ledscha federala davart l'egualità da personas cun impedimaints).

Discussiun:

Dumonda: Perche nu vain laschè davent il bügl? Ingün nu til pulischa plü.

Resposta: Il manader da las gestiuns tecnicas piglia posiziun e disch cha la stà passada hajan puli ils lavuraints da la gestiun da mantegnimaint tuot ils bügls in cumün.

Remarcha: La situaziun da trafic actuala es fich privlusa, impustüt pels uffants da scoula. I füss fich important da serrar giò la piazza.

Dumonda: I nun es il dret temp per investir in similis progets sco quista piazza. Id es da spettar amo ün pêr ons fin cha la situaziun finanziaria permetta quai. Eventualmaing as poja preschantar ün proget redot.

Resposta: Illa fracziun da Tarasp nun esa gnü fat ingünas investiziuns davo la fusiun. Tenor il capo füssa indichà da realisar quist proget.

Proposta: Refüsar la dumonda da credit e vuschar per scrutin.

La proposta da vuschar in scrit vain sustgnüda da passa 15 preschaints, tant chi vain vuschà per scrutin.

Decisiun:

Resultat da la votaziun:

cedlas entradas	183
cedlas vödadas e na valablas	2
cedlas valablas	181
majorità	91
schì	64
na	117

Uschè cha la radunanza decida da refüsar il credit.

9. Tarasp: via veglia Nairs – Vulpera (allontanar l'asfalt)	220 000
---	---------

La via veglia da Nairs – Vulpera crescha aint, ed i dà adüna daplü fouras i'l asphalt. Causa cha l'aua sfuondra al fos lö periclitescha quai la Büvetta e fa dons. I's tratta qua d'üna veglia pendenza cha'l cumün es oblià da schoglier.

Discussiun:

Dumonda: Esa gnü scleri cul Chantun schì surpigliessan ils cuosts per far la renatüralisaziun?

Resposta: Quai sun statts cundiziuns chi d'eiran dad acceptar per chi gnia fatta la punt d'En Vulpera, respuonda il capo.

Decisiun:

Cun singulas cuntravuschs deliberescha la radunanza il credit per la via veglia Nairs – Vulpera.

10. Cuosts da planisaziun	200 000
---------------------------	---------

Quist import es previs per lavurs chi sun da far in connex culla revisiun cumplessiva da la planisaziun. Il manader da las gestiuns tecnicas declera il stadi actual da la planisaziun cumünala. Id es previs dad inoltrar la documainta vers la mità da quist on per ün'examinaziun preliminar. Scha tuot va tenor plan schì pudessna far la votaziun a l'urna d'utuon da l'on chi vain.

Discussiun:

Remarcha: Ün votant es stat dischillus cha la zona da planisaziun es gnüda prolungada danövmaing per duos ons.

Decisiun:

Cun üna cuntravusch approvescha la radunanza il credit per la planisaziun.

Credit supplementar

1. Sent: inchaschamaint Uina	600 000
------------------------------	---------

La radunanza da preventiv dals 11 december 2017 ha deliberà 200 000 francs, quella dals 10 december 2018 ha deliberà 600 000 francs). Id es dad inchaschar duos fontanas e da construir las vascas da ramassamaint. Cun quist'aua vain prodütta forza, e'l cumün inchascha var 140 000 francs l'on per quai.

Discussiun: Ingüna

Decisiun:

Unanimamaing deliberescha la radunanza il credit supplementar per l'inchaschamaint Uina. Quista decisiun suottasta al referendum facultativ.

2021-40   0.1.2   ADMINISTRAZIUN GENERALA | Executiva Preventiv 2021.03.08_Preventiv 2021

Fats

Il preventiv da gestiun per l'on 2021 es gnü approvà da la cumünanza d'urna als 7 favrer 2021, uschè cha la radunanza ha da far bun be plü il preventiv d'investiziuns pel 2021 e las investiziuns da 200 000 francs amunt sco eir ün credit supplementar.

Ponderaziuns

Il quint d'investiziuns prevezza investiziuns nettas da **9 050 000 francs**, quai pro sortidas da **10 760 000 francs** ed entradas da **1 710 000 francs**.

l's tratta tanter oter d'investiziuns per:

- l'EED/computer (200 000 francs)
- üna concurrenza d'ideas pels stabilimaints cumünals (350 000 francs)

- la sanaziun dals implants da tir da Scuol e da Sent (240 000 francs)
- Mountainbike Trailcenter Ftan (130 000 francs)
- la senda da Nateas, Ftan (300 000 francs)
- las vias cumünalas, tanter oter: via da Liuns (Scuol) e via da l'Institut (Ftan), cuntinuaziun dal proget via da Chantröven ed igluminaziun publica, in tuot 960 000 francs
- fermativas dal bus, adattamaints tenor la ledscha federala davart l'egualità da personas cun impedimaints (500 000 francs)
- molocs, areal Crüzer (100 000 francs)
- la planisaziun da Trü / Gurlaina (100 000 francs)
- divers progets forestals (250 000 francs)
- Via da velos Martina, cuntinuaziun dal proget (130 000 francs)
- Masterplan Bike, cuntinuaziun dal proget (265 000 francs)
- Ratrac per Sent (120 000 francs)

La radunanza dals 29 gün 2020 ha deliberà ün credit da 460'000 francs per la sanaziun da la senda Clemgia. Là esa gnü dit tanter oter il seguaint: *«L'uffizi pel trafic na motorisà (Amt für Langsamverkehr) as participescha cun ün terz dals cuosts da fabrica da quist proget. Per quai pretendna però cha'l cumün progettescha eir la reparatura da la part pro l'entrada illa chavorgia da la Clemgia in Gurlaina.»*

L'uffizi da fabrica ha inoltrà la dumonda pel sustegn finanziel (subvenziuns) a l'uffizi da construcziun bassa dal Grischun pella prüma fasa dal proget. Els han examinà la dumonda e comunicà als 31 lügl 2020 chi's tratta qua da lavurs da mantegnimaint sco eir da rimplazzamaints d'edifizis existents (Ersatzneubauten). Tenor la legislaziun da vias subvenziunescha il Chantun be edifizis novs in connex cul trafic plan. Per las lavurs da mantegnimaint es respunsabel il cumün.

In basa a quista situaziun ha decis la suprastanza da realisar la prüm'etappa, per cha la senda possa gnir drivida plü svelt pussibel. Tuot tenor as poja lura decider a temp ütil schi dess gnir fat ün concept per tuot la senda da Plan da Funtanas fin oura in Gurlaina.

Perquai sto dir la radunanza sch'ella es perincletta da realisar la prüm'etappa da la sanaziun da la senda Clemgia, quai in saviond cha'l cumün nu survain ingünas subvenziuns per quella part.

Decisiun

Per finir accepta la radunanza unanimamaing il preventiv d'investiziuns per l'on 2021 in resguardand ils credits chi sun gnüts refüsats illa tractanda precedainta.

Fats

La punt da Gurlaina sto gnir sanada per motivs da sgürezza. In schner dal 2018 ha surdat il cumün las lavurs pel preproget e'l proget da fabrica al büro Canclini + Partner S.c.r.l. da Scuol (in seguit: büro Canclini). In december dal 2019 es gnü incumbenzà quist büro eir cullas ulteriuras lavurs d'indschegner in connex culla sanaziun.

La radunanza da preventiv dals 10 december 2018 ha deliberà il credit pella sanaziun. Las offertas entradas han muossà chi'd es da far quint cun cuosts totals da 2,2 milliuns francs. La radunanza da preventiv dals 9 december 2019 ha approvà ün credit supplementar da 740 000 francs.

A la radunanza da rendaquint dals 29 gün 2020 ha fat ün votant quatter dumondas a la suprastanza. El ha miss in dumonda tanter oter ils cuosts e per part eir la lavur da l'indschegner incumbenzà.

In seguit es gnü examinà giuridicamaing ils process da lavur da l'indschegner, da la direcziun e da la suprastanza.

Il büro Canclini ha elavurà in seguit ün stüdi cun differentas pussibilitats per l'avegnir da la punt (sanaziun, fabricat nouv o sbodamaint sainza substituziun). Il congual da quistas pussibilitats ha muossà ch'üna sanaziun es la varianta optimala e ch'ella es pussibla adonta dal nosch stadi. Insembel culla chüra da monumaints e cun ün indschegner renomnà da la Scuola politecnica federala da Losanna – chi'd es gnü consultà per sclerir il stadi da la punt – s'haja elavurà quista varianta in detagl. La punt vain rinforzada il prüm e davo sanada, quai sainza tilla stuvair tour davent.

Id es da far quint cun cuosts totals da ca. 2,9 milliuns francs. La punt es suot protecziun da monumaints, perquai po far quint il cumün cun üna contribuziun chantunala 400'000 francs. L'uffizi federal da vias „ASTRA“ ha impromiss üna contribuziun da 500'000 francs. Uschè resta al cumün da finanziair ün import da 2 milliuns francs.

Ponderaziuns

La suprastanza cumünala e la cumischiun sindicatoria sustegnan il nouv concept pella sanaziun da la punt.

Id es important da nu spettar plü lösch culla sanaziun, dimpersè da tilla far e finir quist on. Per cha quai grataja esa da cumanzar fingià d'ürant il mais marz. La suprastanza cumünala propuona perquai a la radunanza da deliberar il credit supplementar da 700 000 francs.

La cumischiun sindicatoria vain, tenor il rapport ch'ella ha redigi, a la seguainta conclusiun:

- Las mancanzas structuralas da la Punt da Gurlaina nun han pudü gnir constatadas ouravant, vuol dir avant la montascha da las puntinadas e l'allontanamaint da las tramas.

- Las stimas da sanaziun d’airan bainschi massa bassas. Adonta da quai nu resulta ün don a disfavour dal cumün, cun quai cha las lavurs sun simplamaing necessarias ed inevitablas.
- Per quai chi riguarda la montascha/demontascha da las puntinadas resulta bainschi ün don finanziel a disfavour dal cumün, ma per las radschuns surmanzunadas nu po quel gnir imbüttà a l’indschegner. La suprastanza cumünala vain quattras supplichada dad annunzchar quist don pro sia(s) sgüranza(s).
- Tras quai cha las surdattas sun gnüdas publicadas (e na contestadas), nu das-chan quellas uossa plü gnir missas in dumonda. Oter as preschantess la situaziun scha l’onorari da l’indschegner gniss augmantà in basa als cuosts plü ots, quai cha tenor las infuormaziuns chi stan a disposiziun a la cumischiun sindicatoria nun es però il cas.

Ün pa plü critic vezza la cumischiun sindicatoria la rolla da las instanzas politicas. Quellas vessan gnü il dovair dad infuormar a la populaziun immediatamaing davo la suspensiun da las lavurs. Cun ün agir plü proactiv as vessa pudü evitar diversas discussiuns ed intschertezzas. Ella vezza eir cun ün ögl critic cha las lavurs da l’indschegner (progettaziun e direcziun da fabrica) sun gnüdas traptadas in duos fasas. La cumischiun sindicatoria salüdess schi gnissan invidadas in avegnir pro lavurs da quist gener automaticamaing plüssas firmas (procedura d’invid), quai eir scha la valur minmala da quista procedura nun es raggiunta.

Discussiun

Ün votant prelegia seis votum chi tuna seguaintamaing:

«Per schanjar nos actuar cul protocol dun eu giò meis votum in scrit ch’eu preleg uossa:

Punt Gurlaina radunanza da preventiv 8-3-2021

- *Mias 4 dumondas ch’eu n’ha fat a la sairada d’infuormaziun dals 29 gün 2020 d’airan spontanias causa cha là as discussaiva cha la punt stuveva tenor gnir dozada vin Gurlaina per tilla gnir sanada cun cuosts immens.*
- *La radunanza dals 29 gün 2020 ha decis cun 2/3 dals votants seguaintamaing :*

Avant co suottametter ün ulteriur credit per la sanaziun da la punt Gurlaina dess la cumischiun sindicatoria – eventualmaing cun sustegn da perits e da las sgüranzas chi vegnan in dumonda – controllar ed analisar il proceder da la submissiun per las lavurs d’indschegner ed eventualas respunsabilitats in connex cul preventiv e culs surpassamaints da cuosts.

*Eu dun a protocol ch’eu nu fetsch ingüens rimprovers o inculpaziuns. Per mai es però important cha’l man public surpiglia **be ils cuosts effectivs per las lavurs**. Ils cuosts chaschunats tras eventuals sbagls dessan però gnir surtuts dals eventuals culpabels o da lur sgüranzas.*

- *A la radunanza dals 27 lügl 2020 ch’eu nu d’aira preschaint esa gnü **scuà la decisiun da la radunanza suot maisa**.*
- *Protocol radunanza: Il büro d’indschegner es landervia ad elavurar las variantas pussiblas per la sanaziun da la punt Gurlaina. La suprastanza e la cumischiun sindicatoria han gnü üna sezzüda cumünailva per discuter il proceder. **Subit cha no savain alch danöv orientaina a la populaziun ed a las medias**. (daspö là es gnüda laschada la populaziun suletta)*
- ***Davo 5 mais als 28 december 2020** n’haja scrit a la suprastanza ed intimà da stipular üna missiva avant sco chi vegn dumandà ün terz credit chi dà sclerimaint sur dals seguaints puncts (**averts**)*

- Tuot las punts sül territori cumünal han da gnir suottamissas periodicamaing ad üna controlla dal stadi. In quist regard es la dumonda: chenün **rapport dal stadi actual** da la «Punt Gurlaina» es stat relevant respectiv ha fuormà la basa per l'elavuraziun dal proget da sanaziun?
- Il **proget da sanaziun** da la «Punt Gurlaina» sto gnir preschantà a la populaziun cumünala **deta-gliadamaing e'l preventiv** sto muossar sü ils cuosts correspondents.
- Perche esa stat necessari da **tour davent la puntinada da protecziun** per il sablunadi da la construcziun da fier apaina chi's vaiva cumanzà culla lavur?
- Chi ha pajà ils **cuosts da l'allontanamaint** da la puntinada manzunada sco eir ils **cuosts chachunats tras la sistida da la lavur respectiv l'interrupziun** dal proget da sanaziun ?
- Scha'l cumün da Scuol ha portà quists cuosts o sch'el s'ha partecipà vi da tals as fa la seguainta dumonda: sün che **basa legala** as referischa la decisiun da **portar quists cuosts** respectiv perche es il cumün in dovair da portar quists cuosts ?
- La resposta dal capo dals 6 schner 2021 es statta (citad): chi nu **fetschan ingüna missiva. Per la radunanza da preventiv nun es quai previs e no nu lain neir da princip manar aint novas ed otras pratchas.**

Da la resposta da la suprastanza dals 27 november 2020 regard l'examinaziun giuridica resulta **cha las lavurs ed il process da l'indschegner, da la direcziun e da la suprastanza sajan gnü fat tuot in uorden. Quai am dà propcha da pensar...i para cha ningün nun ha fat sbagls??? Quel rapport sto gnir hoz prelet in detagl.**

- Schi nu füss fat sbagls nu vessna stuvü allontanar la puntinada da protecziun e sistir las lavurs dal proget da sanaziun chi ha gnü darcheu enorms cuosts per consequenza.
- Plünavant metta in dumonda l'examinaziun giuridica postada da la suprastanza chi nun ha gnanca constatà cha las lavurs da serrürier chi sun gnüdas scrittas oura avant ca. 2 ons **nu's cunfà cun la ledscha da submissiun dal chantun Grischun q.v.d. chi nun es gnü tgnü aint il proceder per scriver oura similis lavurs!!!**
- La giurista po analizar eventuals sbagls da la suprastanza, da la direcziun o dal uffizi da fabrica o scha la ledscha da submissiun es gnüda tgnüda aint o bricha, quai chi para ch'ella nun ha fat. Quai chi riguarda l'examinaziun da las lavurs dal indschegner po be güdichar ün **expert neutral** chi cugnoscha las normas dal SIA.

Mia proposta:

Eu fetsch la proposta a la radunanza da **refüsar e dir na al credit da frs.700 000.–**

Infin cur chi'd es scleri dals perits neutrals chi cugnoschan las normas dal SIA, impustüt SIA 269, quant chi vegn surtut da las sgüranzas dals pertocs.

Pür quella jada po gnir decis sur dal credit, cur chi'd es cuntschaint che import chi surpiglian las sgüranzas.

Eu propuon a la radunanza chi gnia vuschà giò in scrit!»

Resposta   Il capo piglia cogniziun dal votum chi'd es gnü prelet.

Dumonda: Ün preschaint fa las seguaintas quatter dumondas e tillas surdà al chanzlist pel protocol:

1. *Dar cuntschaint las posiziuns principalas dals cuosts da 2,9 milliuns francs.*
2. *Quant cuosta l'interrupziun da la sanaziun cun tour davent e darcheu metter sü la puntinada da protecziun per il sablunadi cumprais il fit per quella?*
3. *Quant cuosta il fit per la puntinada suot la punt via chi'd es gnü miss sü al cumanza-maint da la sanaziun?*
4. *Che import es gnü dat oura fin la fin dal 2020, quella cifra chi vegn preschantada al rendaquint pel 2020?*

El giavüscha üna resposta lasupra.

Resposta: L'autur dal proget, l'indschegner Reto Canclini, piglia posiziun e disch ch'el haja dat ils detagls al cumün. Causa ch'el nun ha preschaint quellas cifras respuonda il capo cha quellas gnian publicadas aint il protocol.

El dumonda la persuna chi'd ha fat las dumondas sch'el saja perinlet cun quist proceder. Quel respuonda ch'el saja dischillus chi nu possa gnir respus directamaing.

Las respostas süllas dumondas tunan:

1. Ils posts principals pel proget da la punt sun:

– Puntinadas	620 000	francs
– Reparaturas mürs da protecziun	100 000	francs
– Lavurs dad anticorrosiun e da metal	1 760 000	francs
– Lavurs da marangun	190 000	francs
– Installaziuns electricas	25 000	francs
– Masüraziun, proget e direcziun da fabrica	225 000	francs
Total	2 920 000	francs

2. Tour davent e darcheu metter sü la puntinada cuosta 38 000 francs. La puntinada ha stuvü gnir allontanada causa da la naiv.
3. La firma da la puntinada nu metta in quint ingün fit per la puntinada.
4. Fin als 8 marz 2021 es contabilisà ün import da CHF 658 710.69 per quist proget.

Dumonda: La punt es 115 ons veglia. Che sistem applichescha il cumün per far las controllas da tuot las punts chi's rechattan sü'l territori cumünal? I para incredibel chi'd es da tour davent las assas per constatar cha la punt saja in ün simil stadi desolat.

Resposta: Il cumün fa controllas periodicas daspö il 2014, ed in occasiun d'üna tala controlla s'haja constatà cha la punt da Gurlaina es üna da quellas chi'd ha da gnir sanada urgiaintamaing.

Remarcha: Ün votant imbütta al cumün cha la surdatta da las lavurs da serrürier nu correspuonda a las normas da la SIA. El pretenda cha quai gnia corret.

Resposta: Quista pretaisa nun es güsta. La surdatta correspuonda a la ledscha da submissiun.

Decisiun

La proposta da vuschar in scrit vain sustgnüda da passa 15 preschaints, tant chi vain vuschà per scrutin.

Resultat da la votaziun:

cedlas entradas	180
cedlas vödadas e na valablas	1
cedlas valablas	179
majorità	90
schì	108
na	71

La radunanza approvescha dimena il credit supplementar da 700 000 francs per la sanaziun da la punt da Gurlaina. Quista decisiun suottasta al referendum facultativ.

2021-42   0.1.1   ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa **Infuormaziuns ed orientaziuns radunanza cumünala** **2021.03.08_Infuormaziuns**

Corona

Pel mumaint es la situaziun relativmaing buna in nos cumün. Il capo ingrazcha a tuot la populaziun per l'incletta. Eir al stab da crisa cumünal ed al stab da crisa ad hoc chi's cumpuona da rapreschantants dal turissem, da las Pendicularas, da la Viafier Retica, da l'Auto Da Posta, da la ESTAG e dal cumün pertocca ün sincer grazcha fich per la gronda lavur prestada d'ürant quist temp burascus.

Institut Otalpin Ftan

Oriundamaing d'eira previs l'on passà cha'l cumün vess da dar amo ün credit da 2 milliuns francs a l'Institut Otalpin Ftan. Intant s'ha müdada la situaziun. Als 20 marz ha lö la radunanza generala, e là gnaran orientats ils acziunaris davart l'avegnir da la scoula media. Il capo disch chi sajan sün buna via per chattar üna soluziun per salvar la scoula.

2021-43   0.1.1   ADMINISTRAZIUN GENERALA | Legislativa **Varia radunanza cumünala** **2021.03.08_Varia**

Sendas

Ün votant ingrazcha fich pel fich als lavuraints da cumün pel bun mantegniment da las sendas in-tuorn cumün. Quellas sun gnüdas missas ad ir exemplaricamaing.

Miglioraziun Ftan

Il president da la Società da miglioraziun Ftan ingrazcha a la radunanza chi'd ha deliberà il credit pels cuosts da miglioraziun (interessenza publica).

Il capo:

L'actuar:

Christian Fanzun

Andri Florineth